

Sygn. akt IX Ga 47/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 maja 2017 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie IX Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Okręgowego Przemysław Grochowski (spr.)

Sędziowie : Sędzia Sądu Okręgowego Beata Błotnik

Sędzia Sądu Rejonowego del. do SO Andrzej Łopuszyński

Protokolant : Elżbieta Zentar

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 maja 2017 roku w L.

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P.

przeciwko (...) spółce akcyjnej w W.

o zapłatę 4.334,55 złotych z odsetkami ustawowymi

na skutek apelacji pozwanego (...) spółki akcyjnej w W. od wyroku z dnia 14 września 2016 roku w sprawie VIII GC 1972/15 Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku

I. zmienia zaskarżony wyrok :

a/ w jego punkcie I. ten sposób, że zasądzoną tam kwotę 2.692,50 złotych obniża do kwoty 1.155 (tysiąc sto pięćdziesiąt pięć złotych) i oddala powództwo co do kwoty 1.537,50 (tysiąc pięćset trzydzieści siedem złotych pięćdziesiąt groszy),

b/ w jego punkcie II. w ten sposób, że zasądza od powódki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. na rzecz pozwanego (...) spółki akcyjnej w W. kwotę 161,69 (sto sześćdziesiąt jeden złotych sześćdziesiąt dziewięć groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;

II. zasądza od powódki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. na rzecz pozwanego (...) spółki akcyjnej w W. kwotę 527 (pięćset dwadzieścia siedem złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO B. Błotnik SSO P. G. SSR del. do SO A. Ł.

IX Ga 47/17

UZASADNIENIE

Powództwo dotyczyło zasądzenia kwoty 4.334,55 złotych tytułem brakujących odszkodowań z tytułu odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych stanowiących koszty najmu trzech pojazdów w wysokości 387,45 złotych, - z odsetkami ustawowymi od dnia 15 czerwca 2015 roku, 2.692,50 złotych – z odsetkami ustawowymi od dnia 13 lipca 2015 roku i 1.254,60 z odsetkami ustawowymi od dnia 8 sierpnia 2015 roku, które poszkodowani przenieśli na rzecz strony powodowej.

Wyrokiem dnia 14 września 2016 roku Sąd Rejonowy zasądził od pozwanego ubezpieczyciela na rzecz powódki kwotę 4.334,55 złotych z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwot 387,45 złotych od dnia 15 czerwca 2015 roku, od kwoty 2692,45 złotych – od dnia 13 lipca 2015 roku i od kwoty 1.254,60 złotych od dnia 8 sierpnia 2015 roku; jak też zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 834 złotych tytułem kosztów procesu oraz nakazał zwrócić na rzecz pozwanego nierozchodowaną zaliczkę. Jako przesłanki swojego rozstrzygnięcia wskazał, że w dniu 22 marca 2015 r. doszło do kolizji drogowej samochodu M. (...) o nr. rej. (...), które to auto stanowiło własność W. B.. Wyłącznym sprawcą kolizji była osoba kierująca pozostałym pojazdem biorącym w niej udział, posiadająca ubezpieczenie na ten pojazd w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody wywołane ruchem tych pojazdów w pozwanym (...) Spółce Akcyjnej. W wyniku kolizji samochód M. (...) o nr. rej. (...) uległ uszkodzeniom wyłączającym go z ruchu drogowego. W tej sytuacji, w dniu 22 marca 2015 r., poszkodowany zawiadomił spółkę (...) o zdarzeniu, który zarejestrował zgłoszoną szkodę pod numerem PL (...). W dniu 3 kwietnia 2015 r. W. B. oddał uszkodzony pojazd do serwisu, pozostawiając auto we władaniu przedsiębiorcy, który świadczy w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej naprawy aut M. (...). Jednocześnie zawarł z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. umowę najmu samochodu zastępczego H. (...) o nr. rej. (...) za czynsz wynoszący 196,80 złotych brutto (160 złotych netto) za każdą rozpoczętą dobę najmu oraz na czas oznaczony, wynoszący 10 dni (tj. do dnia 10 kwietnia 2015 r.). Najem auta zastępczego wynikał z faktu, że poszkodowany korzystał z uszkodzonego auta „w sposób ciągły”, i w tym czasie nie posiadał innego pojazdu, który mógłby wykorzystywać w „codziennym funkcjonowaniu”. Wobec tego, również w dniu 3 kwietnia 2015 r., strony umowy najmu zawiązały zobowiązanie - przelew wierzytelności, mocą którego to kontraktu W. B. przeniósł na powoda „swoją wierzytelność – prawo do zwrotu kosztów z tytułu najmu ((...) Sp. z o.o. z siedzibą w P.) auta zastępczego” przysługującą mu „w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 22 marca 2015 r. nr PL (...)”. Czas potrzebny do przywrócenia samochodu M. (...) o nr. rej. (...) do stanu sprzed kolizji w serwisie naprawczym wyniósł 9 dni bowiem poszkodowany zwrócił powodowi przedmiot najmu już w dniu 10 kwietnia 2015 r., tj. po umówionych 7 dniach korzystania z auta zastępczego. Wobec tego, w dniu 14 kwietnia 2015 r. wynajmujący obciążył poszkodowanego kwotą 1.377,60 złotych z podatkiem VAT (= 196,80 zł x 7 dni) z tytułu czynszu najmu, wyznaczając termin jej płatności na dzień 14 maja 2015 r. Ponadto, wobec przelewu tej wierzytelności, w tym samym dniu spółka (...) wystąpił do Ubezpieczyciela o rozliczenie kosztów najmu w kwocie 1.377,60 złotych za 7 dni najmu auta H. (...) o nr. rej. (...) w zamian za czynsz wynoszący 160,00 zł netto (196,80 zł brutto) za dobę.

Poszkodowany przyjął, że – jako gwarant odpowiedzialności cywilnej sprawy przedmiotowej szkody – odpowiada za jej usunięcie także w zakresie kosztów najmu auta zastępczego przez 7 dni, lecz że czynsz najmu powinien wynosić 115 zł netto (141,45 zł brutto) za dobę. Wobec tego pozwany przyznał z tytułu odszkodowania związanego z kosztami najmu auta zastępczego kwotę 990,15 zł (141,45 zł x 7 dni), którą wypłacił powodowi w dniu 1 lipca 2015 r. Umówiony pomiędzy powodem a W. B. czynsz z najmu auta H. (...) o nr. rej. (...) nie odbiegał od czynszów aktualnych dla rynku Polski południowo-wschodniej, bowiem dobowe stawki najmu tego rodzaju pojazdu wynosiły w tym czasie od 129,00 zł do 200 zł brutto za okres najmu wynoszący 7 dni. W. B. nie otrzymał od powoda oferty zorganizowania najmu auta zastępczego za czynsz w kwocie 115 zł netto za dobę, ani wskazania komu (w którym serwisie) powierzyć naprawę auta. Poszkodowany nie miał też w posiadaniu, poza najętym autem H. (...) o nr. rej. (...), pojazdu, który mógłby zastąpić uszkodzone auto, chociaż pozostawał w czasie M. (...) o nr. rej. (...) naprawy auta współwłaścicielem innego samochodu osobowego.

W dniu 19 maja 2015 r. doszło do kolizji drogowej samochodu B. (...) o nr. rej. (...), które to auto stanowiło własność I. S.. Sprawca zdarzenia posiadał ubezpieczenie w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody wywołane ruchem tych pojazdów w pozwanym (...) Spółce Akcyjnej. W kolizji samochód B. (...) o nr. rej. (...) uległ uszkodzeniom, które skutkowały odkształceniem i pęknięciem zderzaka w okolicy lewego wewnętrznego czujnika odległości. Wobec tego, w dniu 19 maja 2015 r. poszkodowana zawiadomiła spółkę (...) o zdarzeniu szkodowym. Ubezpieczyciel zarejestrował zgłoszoną szkodę za numerem PL (...). W dniu 21 maja 2015 r. poszkodowana zawarła umowę najmu – za zgodą ubezpieczyciela – samochód T. (...) o nr. rej. (...) na okres 5 dni, z możliwością jego przedłużenia. Ponadto, również w dniu 21 maja 2015 r., poszkodowana oddała uszkodzony pojazd do serwisu, pozostawiając auto we władaniu przedsiębiorcy, który świadczy w zakresie prowadzonej działalności

gospodarczej naprawy (...), uzyskała tam informację, iż naprawa potrwa auta kilkanaście dni. Pozwany nie wskazywał poszkodowanej osoby, której powinna ona powierzyć naprawę pojazdu oraz nie optował za tym, aby poszkodowana dokonała zmiany podmiotu, który świadczył naprawę. W dniu 23 maja 2015 r. poszkodowana rozwiązała z dotychczasowym wynajmującym umowę najmu auta T. (...) o nr. rej. (...) i zwróciła mu ten pojazd zawierając z spółką (...) umowę najmu samochodu zastępczego marki B. (...) o nr. rej. (...) za czynsz wynoszący 250 złotych bez podatku VAT (307,50 złotych z VAT) za każdą rozpoczętą dobę najmu oraz na czas oznaczony, wynoszący 11 dni (tj. do dnia 3 czerwca 2015 r.). Pojazd B. (...) jest pojazdem klasy niższej, aniżeli auto B. (...), a najem auta zastępczego był konieczny, z powodu prowadzenia działalności gospodarczej przez poszkodowaną. Wobec tego, także w dniu 23 maja 2015 r. strony umowy najmu przenieśli w wyniku przelewu wierzytelność – prawo do zwrotu kosztów z tytułu najmu ((...) Sp. z o.o. z siedzibą w P.) auta zastępczego” przysługującą jej „w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 19 maja 2015 r. nr PL (...)”. Proces naprawczy samochodu B. (...) o nr. rej. (...) był trwał do dnia 3 czerwca 2016 r. Poszkodowana w dniu 3 czerwca 2016 r. odebrała naprawione auto z serwisu i w tym samym dniu zwróciła powodowi przedmiot najmu. W dniu 10 czerwca 2015 r. powód obciążył pozwaną kwotą 3.382,50 złotych z podatkiem VAT (= 307,50 zł x 11 dni) z tytułu czynszu najmu, wyznaczając termin jej płatności na dzień 24 czerwca 2015 r. Spółka (...) w dniu 12 czerwca 2015 r. wystąpiła do ubezpieczyciela o rozliczenie tych kosztów najmu, a spółka (...) przyjęła, że jako gwarant odpowiedzialności cywilnej sprawy przedmiotowej szkody, odpowiada za jej usunięcie także co do kosztów najmu auta zastępczego; przy czym jego odpowiedzialność w zakresie tych kosztów zamyka się w sumie kwoty 439,11 zł (odpowiadającej kosztom najmu auta T. (...)) i kwoty 690 zł (odpowiadającej kosztom najmu auta B. (...) o nr. rej. (...)). W wydanej decyzji ubezpieczyciela wskazał, że przyjął, iż zasadne było – w zakresie najmu istniejącego pomiędzy powodem a poszkodowaną w okresie od dnia 23 maja 2015 r. do dnia 3 czerwca 2015 r. – najmowanie auta przez sześć dni i w zamian za czynsz wynoszący 115 zł za dobę (115 x 6 = 690). Stąd, przyznał cesjonariuszowi z tytułu odszkodowania związanego z kosztami najmu auta zastępczego kwotę 690zł (115 zł x 6 dni), którą wypłacił w dniu 23 lipca 2015 r. Umówiony pomiędzy wynajmującym a I. S. czynsz z najmu auta B. (...) o nr. rej. (...) nie był odbiegającym od czynszów aktualnych dla rynku Polski południowo-wschodniej, bowiem dobowe stawki najmu pojazdu B. (...) na tym rynku wynoszą od 254 zł do 332 zł brutto za czas najmu wynoszący 11 dni. Uszkodzone w kolizji auto B. (...) o nr. rej. (...) było niezbędne I. S. w dojazdach pomiędzy jej domem a miejscem, w którym prowadzi ona działalność gospodarczą. Nie stanowiło ono jednak składnika jej przedsiębiorstwa.

W dniu 19 czerwca 2015 r. doszło do kolizji drogowej samochodu R. (...) o nr. rej. (...), które to auto stanowiło własność E. N.. Sprawca zdarzenia był stroną umowy ubezpieczenia w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody wywołane ruchem tych pojazdów zawartego w pozwanym (...) Spółce Akcyjnej. W kolizji samochód R. (...) o nr. rej. (...) uległ uszkodzeniom, które skutkowały wyłączeniem go z ruchu drogowego. Wobec tego, w dniu 19 czerwca 2015 r., poszkodowana zawiadomiła ubezpieczyciela o zdarzeniu szkodowym. Pozwany zarejestrował zgłoszoną szkodę za numerem PL (...). Likwidując szkodę, spółka (...) ustaliła, że koszt naprawy auta R. (...) o nr. rej. (...) przewyższa wartość rynkową, którą ten samochód posiadał przed zdarzeniem, tj. że przywrócenie pojazdu do stanu przed szkodą jest ekonomicznie niezasadne. W okresie od dnia następnego po kolizji do dnia wypłaty przez ubezpieczyciela odszkodowania, tj. od dnia 20 czerwca 2015 r. do dnia 7 lipca 2015 r., przez 17 dni, poszkodowana najmowała od powoda samochód H. (...) o nr. rej. (...) za czynsz wynoszący 196,80 złotych z podatkiem VAT (160 złotych bez VAT) za każdą rozpoczętą dobę najmu. Wymienione auto H. (...) służyło poszkodowanej jako auto zastępcze w zamian za zniszczony samochód R. (...) o nr. rej. (...) [bezsporne]. Najęcie auta zastępczego było poszkodowanej potrzebne. Jest ona bowiem osobą starszą, mieszka w niewielkiej miejscowości, ułożonej z dala od ośrodków miejskich, a nie posiadała innych pojazdów w wymienionym siedemnastodniowym okresie oraz nie miała możliwości korzystania wtedy z innych pojazdów. Wobec powyższego, również w dniu 20 czerwca 2015 r., poszkodowana scedowała na wynajmującego wierzytelność – prawo do zwrotu kosztów z tytułu najmu ((...) Sp. z o.o. z siedzibą w P.) auta zastępczego przysługującą jej w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 19 czerwca 2015 r. nr PL (...). W dniu 8 lipca 2015 r. spółka (...) obciążyła poszkodowaną kwotą 3.345,60 złotych (= 196,80 zł x 17 dni) z tytułu czynszu najmu, wyznaczając termin jej płatności na dzień 22 lipca 2015 r. [bezsporne]. W tym samym dniu cesjonariusz wystąpił do pozwanego o rozliczenie kosztów najmu w kwocie 3.345,60 złotych za 17 dni najmu auta H. (...) o nr. rej. (...) w zamian za czynsz wynoszący 196,80 złotych z podatkiem VAT za dobę. Ubezpieczyciel w toku postępowania likwidacyjnego przyjął, że odpowiada za usunięcie szkody także w zakresie kosztów najmu auta

zastępczego przez 17 dni, uznając czynsz najmu tylko do kwoty 123 złotych z podatkiem VAT za dobę. Wobec tego spółka (...) przyznała z tytułu odszkodowania związanego z kosztami najmu auta zastępczego kwotę 2.091 zł (= 123 zł x 17 dni), którą wypłacił cesjonariuszowi w dniu 15 lipca 2015 r. Umówiony pomiędzy stronami umowy najmu czynsz auta H. (...) o nr rej. (...) nie odbiegał od cen aktualnych dla rynku Polski południowo-wschodniej, bowiem dobowe stawki najmu na tym rynku wynoszą od 102,57 złotych do 193 złotych z podatkiem VAT za okres najmu wynoszący 17 dni. Pozwany nie wskazywała poszkodowanej przedsiębiorcy, świadczącego najem aut w celu uzyskania auta zastępczego do korzystania.

Okoliczności sporne w sprawie zostały ustalone: co do kwestii adekwatności stawek dobowych poszczególnych najmów; na podstawie twierdzeń strony powodowej oraz w oparciu o opinię biegłego J. J. (1).). Opinia jest w tym zakresie spójna, rzeczowa i przedstawia analizę rynku lokalnego z uwzględnieniem wielu podmiotów go tworzących, jak też sytuacji (zwł. czasów poszczególnych najmów) poszkodowanych. Została ona sporządzona przez osobę posiadającą do jej wykonania odpowiednie kompetencje i nie była kwestionowana przez strony. Ponadto, ani nie podważa jej jakikolwiek z dowodów zgromadzonych w sprawie. Przedłożona zaś przez stronę pozwaną opinia nr (...) (k. 68-74) została sporządzona ponad rok wcześniej i określa stawki czynszu tylko dla samochodów klasy C i to wyłącznie przez okres 30 dni; jako taka nie jest w ogóle adekwatna do determinowania ustaleń w spraw co do kwestii złożenia przez pozwanego oferty W. B. zorganizowania najmu auta zastępczego za czynsz w kwocie 115 zł bez VAT za dobę; na podstawie analizy twierdzeń strony pozwanej w zestawieniu z danymi wynikającymi z akt sprawy (w szczególności z zeznaniami W. B.) oraz akt szkody PL 2015032200260. Świadek W. B. nie potwierdził utrzymywanej przez stronę pozwaną okoliczności i żadne potwierdzenie przedmiotowego faktu nie znajduje się ani w dokumentach sprawy niniejszej, ani w aktach szkody PL 2015032200260. Ponadto, pozwany, wbrew deklaracji złożonej w tezie dowodowej, nie przedstawił płyty CD z nagraniem rozmowy telefonicznej pracownika pozwanego z poszkodowanym, w toku której wymieniona oferta miała zostać złożona; co do możliwości używania przez W. B. innego pojazdu w okresie naprawy uszkodzonego auta; na podstawie twierdzeń strony powodowej i w oparciu o zeznania W. B. o złożone przezeń oświadczenie o zasadności najmu samochodu zastępczego. Poszkodowany przyznał, że był czasie naprawy auta uszkodzonego w kolizji współwłaścicielem innego jeszcze samochodu. W. B. podkreślił jednak przy tym, że zakres używania tego auta jest tak ustalony z pozostałym współwłaścicielem, że to właśnie ten pozostały właściciel używa tego auta. Dlatego, w celu zastąpienia uszkodzonego auta, musiał nająć auto zastępcze. Relacje świadka jako spójne, rzeczowe i odpowiadające zasadom doświadczenia życiowego uznał Sąd za wiarygodne; co do kwestii przynależenia uszkodzonego auta I. S. do jej, na podstawie twierdzeń strony powodowej i w oparciu o zeznania R. S. w zestawieniu z zeznaniami I. S. i jej oświadczeniem o potrzebie korzystania z pojazdu zastępczego – k. 33. Tak w szczególności, zeznania R. S. wprost informują, iż uszkodzony pojazd nie stanowił składnika przedsiębiorstwa prowadzonego przez poszkodowaną. Niemniej jednak był wykorzystywany przez oboje małżonków S.. Na tej podstawie Sąd nie mógł uwzględnić zastrzeżeń strony pozwanej, co do nieadekwatności stawek dobowych czynszu najmu w każdym z trzech przedmiotowych kontraktów oraz co do nieskorzystania przez W. B. z pozwanego oferty zorganizowania najmu auta zastępczego za czynsz w kwocie 115 złotych bez VAT za dobę czy też co do posiadania przez innego pojazdu, który mógłby być używany jako auto zastępcze. Wyniki postępowania dowodowego nie pozwalają na zaakceptowania stanowiska, co do zawyżenia o stawkę podatku Vat odszkodowania za szkodę powstałą na mieniu I. S., strona pozwana nie wykazała własnych twierdzeń-zarzutów wbrew obowiązkom określonym w art. 6. k.c. i art. 232. k.p.c. Nadto ubezpieczyciel nie jest zwykłym uczestnikiem obrotu, a jego działalność jest uregulowaną ustawą szczególną. Stąd, zasada oparta na powyższych rozważaniach doznaje większego obostrzenia w stosunku do pomiotów prowadzących działalność ubezpieczeniową, w związku z tym, że ratio legis art. 14 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 392, ze zm.), podobnie jak i art. 817 k.c., opiera się na uprawnieniu do wstrzymania wypłaty odszkodowania w sytuacjach wyjątkowych, gdy istnieją niejasności odnoszące się do samej odpowiedzialności ubezpieczyciela albo wysokości szkody. Ustanawiając krótki termin spełnienia świadczenia ustawodawca wskazał na konieczność szybkiej i efektywnej likwidacji szkody ubezpieczeniowej. Po otrzymaniu zawiadomienia o wypadku ubezpieczyciel lub Fundusz - jako profesjonalista korzystający z wyspecjalizowanej kadry i w razie potrzeby z pomocy rzeczoznawców (art. 355 § 2 k.c.) - obowiązany jest do ustalenia przesłanek swojej odpowiedzialności, czyli samodzielnego i aktywnego wyjaśnienia okoliczności wypadku oraz wysokości powstałej szkody. Ubezpieczyciel nie

może też wyczekiwać na prawomocne rozstrzygnięcie sądu, bowiem jego pasywność i oczekiwanie na wynik toczącego się procesu naraża go na ryzyko popadnięcia w opóźnienie lub zwłokę w spełnieniu świadczenia odszkodowawczego. Rolą sądu w ewentualnym procesie może być jedynie kontrola prawidłowości ustalenia przez ubezpieczyciela wysokości odszkodowania.

Przeprowadzone dowody nie pozwalają w ocenie Sądu na uznanie okresu trwania najmów za nie pozostającego w adekwatnym związku przyczynowym, z uwagi na nieuzasadniony czas naprawy pojazdów uszkodzonych oraz możliwość korzystania przez uszkodzonych z uszkodzonych aut przed przystąpieniem do ich. Tymczasem, uszkodzony W. B. z auta zastępczego korzystał przez czas krótszy, aniżeli trwała rzeczywista naprawa tego auta, mianowicie przez 7 dni (a nie przez 9) oraz tylko w okresie naprawy auta w serwisie naprawczym. Z kolei powód, obciążając uszkodzanego B. kwotą 1.377,60 złotych z tytułu czynszu najmu, wyliczył ten czynsz za 7 dni. Pozwany uznawał na etapie przedsądowym podawaną przez powoda ilość potrzebnych dni najmu auta zastępczego dla W. B.. W tej sytuacji, jak również z uwagi na to, iż nie ujawniła się w sprawie okoliczność, aby pozwany wskazywał uszkodzanemu komu powierzyć naprawę auta, ocena biegłego J. J. (2), czas ten powinien wynosić jeden dzień mniej, nie zmienia oceny roszczenia. Uszkodzony nie jest specjalistą z zakresu naprawy pojazdów i nie musi być w stanie szacować dokładnego czasu potrzebnego na naprawę. Tak zatem, zarzut pozwanego, że przywrócenie pojazdu do stanu sprzed kolizji trwało w przypadku W. B. zbyt długo, nie powinien być kierowany – w szczególności: w braku wskazania uszkodzanemu przez pozwanego podmiotu świadczącego naprawy aut – do uszkodzanego, ani do cesjonariusza jego wierzytelności o naprawienie szkody z tytułu kosztów najmu auta zastępczego. Uszkodzony powierzył naprawę profesjonalście i w tym zakresie nie ponosi odpowiedzialności za wybór podmiotu.

Analogiczne przyczyny spoczywają u podstaw uznania za nietrafny przedmiotowego zarzutu w stosunku do czynszu z najmu auta zastępczego za samochód należący do I. S.. Uszkodzona nie trudni się przeprowadzeniem napraw samochodów B. i nie ma w tej materii wiedzy, używała najętego auta B. (...) o nr rej. (...) przez czas nieprzekraczający faktycznego przywracania do stanu sprzed kolizji samochodu B. (...) o nr. rej. (...) przez przedsiębiorcę świadczącego w zakresie prowadzonego przedsiębiorstwa naprawy aut B., a pozwany ani nie proponował uszkodzanej, aby powierzyła wykonanie naprawy innej osobie, ani – już w toku naprawy – nie żądał, aby uszkodzana zmieniła podmiot, który wykonywał naprawę. Podnoszenie zarzutu co do zbyt długiego okresu najmu nie powinno zatem być kierowane do uszkodzanej, ani do cesjonariusza jej wierzytelności o naprawienie szkody z tytułu kosztów najmu auta zastępczego. Pozwany był odpowiedzialny do naprawienia I. S. szkody w postaci uszkodzeń jej własnego auta, a skoro godził się na powierzenie i wykonywanie naprawy określonemu podmiotowi, to na mocy art. 474. k.c. per analogiam (brakuje tu bowiem aktywności dłużnika przy wybieraniu osoby, którą będzie się posługiwał przy spełnieniu świadczenia; jest natomiast domyślnie wyrażona zgoda na wybór takiej osoby przez uszkodzaną), jest odpowiedzialny także za ewentualne zaniechania przy wykonywaniu przez ten podmiot tej naprawy. Z kolei odnośnie do najmu auta zastępczego w zamian za samochód należący do E. N., to pozwany uznał uszkodzenia w tym samochodzie za szkodę całkowitą, a E. N. najmowała auto zastępcze do czasu wypłaty jej odszkodowania z tytułu usunięcia tej szkody całkowitej. Czas najmu nie przekraczał czasu oczekiwania na odszkodowanie.

Zasada odpowiedzialności pozwanego określona w art. 436 § 2 k.c. w zw. z art. 415 k.c. nie była w toku procesu podważana. Pozwany jest zakładem ubezpieczeń, o jakim mowa w art. 5. ust. 1. i 2. ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, a sprawcą każdej z w/w kolizji drogowych, tj. osobą odpowiedzialną za szkodę z wynikłą z kolizji, był kierujący innym pojazdem, który w chwili tego zdarzenia był stroną umowy ubezpieczenia obowiązkowego, o jakim mowa w art. 4. pkt 1) powołanej ustawy z dnia 22 maja 2003 r., na mocy której pozwany ponosi odpowiedzialność za szkodę osoby trzeciej, wynikłą ze zniszczenia (uszkodzenia) mienia w wyniku kolizji drogowej wywołanej ruchem pojazdu tego kierującego, to wystarczy tu wskazać, że powództwo co do zapłaty należności głównej jest zasadne bezpośrednio ze względu na następujące regulacje prawne : art. 34 ust. 1. powołanej ustawy z dnia 22 maja 2003 r., art. 13 ust. 1-3. powołanej ustawy z dnia 22 maja 2003 r., art. 14 ust. 1. i 2. powołanej ustawy z dnia 22 maja 2003 r., art. 361 § 1. i 2. k.p.c., art. 363§2 kc. , przy czym w ramach wyznaczonych tymi regulacjami mieści się dług z tytułu

czynszu za najem pojazdu zastępczego przez okres niezbędny do dokonania naprawy uszkodzonego samochodu lub niezbędny do zakupu innego pojazdu.

Roszczenie w przedmiocie odsetek ustawowych za opóźnienie znajdowało usprawiedliwienie co do zasady w art. 481. § 1 i 2 k.c. oraz w powołanym wyżej art. 14. ust. 1. i 2. ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych. Stopa odsetek za opóźnienie nie była pomiędzy stronami ustalona, a roszczenie o należność główną okazało się w całości zasadne. Z kolei pozwany, w przypadku szkody w mieniu W. B., w dniu 22 marca 2015 r. został zawiadomiony o zdarzeniu szkodowym, a w dniu 14 kwietnia 2015 r. poinformowany o szkodzie w postaci kosztów najmu auta zastępczego; w przypadku szkody w mieniu I. S., w dniu 19 maja 2015 r. został zawiadomiony o zdarzeniu szkodowym, a w dniu 12 czerwca 2015 r. poinformowany o szkodzie w postaci kosztów najmu auta zastępczego; w przypadku szkody w mieniu E. N., w dniu 19 czerwca 2015 r. został zawiadomiony o zdarzeniu szkodowym, a w dniu 8 lipca 2015 r. poinformowany o szkodzie w postaci kosztów najmu auta zastępczego

Pozwany przegrał proces w całości. Wobec tego jest zobowiązany zwrócić powodowi wszystkie koszty procesu, stosownie do zasady z art. 98. § 1. k.p.c. Koszty te wyniosły 834 zł i złożyły się na nie: 217 zł z tytułu stosunkowej opłaty sądowej od pozwu (art. 19. § 1. k.p.c., art. 13 ust. 1. u.k.s.c. i art. 21. u.k.s.c., 600 złotych z tytułu wynagrodzenia powoda pełnomocnika procesowego (§ 6. pkt 3) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłaty za czynności adwokackie; 17 zł z tytułu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa procesowego [zob. art. 1. ust. 1. pkt 2) w zw. z art. 4. do ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej. O zwrocie pozostałej części zaliczki na koszty przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego, tj. odnośnie do zwrotu kwoty 189,19 zł Sąd orzekł na podstawie art. 84. ust. 1. u.k.s.c.

W swojej apelacji pozwany zaskarżył ten wyrok w części co do kwoty 1.537,50 złotych wraz z odsetkami od dnia 13 lipca 2015 roku oraz co do kosztów procesu i wnosił o jego w zaskarżonej części poprzez oddalenie powództwa w tym zakresie oraz modyfikację rozstrzygnięcia o kosztach procesu, jak też o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania odwoławczego, zarzucając naruszenie :

- art. 233§1 kpc poprzez przyjęcie, że powód udowodnił, iż zasadny, pozostający w normalnym związku przyczynowym ze szkodą czas najmu pojazdu zastępczego przez I. S. wyniósł 11 dni (od 23 maja 2015 roku do 3 czerwca 2015 roku), podczas gdy ze zgromadzonego materiału dowodowego, w tym opinii biegłego J. J. (3) wynikało, że zasadny czas naprawy pojazdu nie powinien przekroczyć 6 dni i winien zakończyć się 29 maja 2015 roku;

- art. 361 kc poprzez zasądzenie kwoty dodatkowego odszkodowania niepozostającego w normalnym związku przyczynowym ze szkodą;

- art. 822§1 kc przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie przez co pozwany zobowiązany został do odszkodowania przekraczającego granice odpowiedzialności gwarancyjnej ubezpieczyciela udzielanej w ramach obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych.

Powódka w toku rozprawy apelacyjnej wносиła o oddalenie apelacji oraz zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego według norm prawem przepisanych

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Apelacja podlegała uwzględnieniu w zakresie sformułowanych w niej wniosków wobec słuszności podnoszonych w niej zarzutów.

Sąd Rejonowy niesłusznie zignorował ustalenia wypływające z opinii biegłego, według której okres naprawy uszkodzonego pojazdu nie powinien kształtować się w mniejszych rozmiarach, aniżeli odpowiadający czasowi najmu pojazdu przez poszkodowaną I. S.. Okoliczność konieczności naprawy pojazdu poszkodowanej stanowi bezpośrednią przyczynę wygenerowania szkody związanej z potrzebą najmu pojazdu i wynikających stąd wydatków. Niemożność korzystania w pojeździe własnego przez czas jego naprawy uzasadnia powstanie dalszej szkody, której rozmiar

jest pochodną wyłączenia pojazdu uszkodzonego spod możliwości jego użytkowania przez właściciela przez okres niezbędny do przywrócenia jego używalności. Odpowiedzialność ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej sprawcy pozostaje, w myśl art.361 kc w granicach adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy zdarzeniem a szkodą, wobec czego ponosi on odpowiedzialność za takie skutki zdarzenia, jakie są jego normalnym następstwem. W granicach tych mieści się zatem koszt najmu pojazdu zastępczego, jednakże wyłącznie przez okres odpowiadający konieczności usuwania skutków uszkodzeń sprowadzający potrzebę korzystania z innego pojazdu. wywołująca koszty tego rodzaju działania. Niezasadnie zatem Sąd Rejonowy odmówił zbadania i uwzględnienia twierdzeń strony pozwanej co do nadmiernego czasu najmu pojazdu związanego z nieprawidłowościami procesu naprawy przedłużającymi ponad realną potrzebę okres jej dokonywania i kontynuowania stosunku najmu pojazdu zastępczego. Okoliczności sprawy nie pozwalają na przyjęcie zastosowania art.474 kc, jak też wywód Sądu Rejonowego na ten temat pozostaje poza zakresem tego unormowania.

Opinia biegłego pozostaje dowodem, którego rzetelność, wiarygodność i przydatność do rozstrzygnięcia sprawy nie nasuwały zastrzeżeń. Nie spotkała się ona z zakwestionowaniem przez strony, jak też nie ulegała podważeniu w oparciu o inne środki dowodowe ze sprawy, zatem wynikające z niej okoliczności mogły stanowić podstawę do poczynienia ustaleń niezbędnych dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy. Wyprowadzone stąd wnioski wskazują na niezbędny czas naprawy wynoszący najwyżej 6 dni, przy czym autor opinii uwzględnił nie tylko technologiczne aspekty procesu remontu, lecz także konkretną sytuację związaną ze sprawą, jak obrót dokumentacją i częściami zamiennymi. Długotrwałość czynności naprawczych w niezbędnym do skutecznego jej sfinalizowania zakresie wyznacza także konieczny okres najmu pojazdu zastępczego pozostających w granicach normalnych następstw wypadku drogowego i kształtuje rozmiar odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego z tego tytułu.

Przy przejściu zatem zasadności pozostałych elementów określenia odszkodowania zastosowanych poprzez Sąd Rejonowy, jak stawka najmu, odszkodowanie podlegało redukcji, w odniesieniu do wskazanego w zaskarżonym wyroku, do kwoty odpowiadającej czynszowi najmu pojazdu zastępczego przez okres 6 dni.

W związku z częściowym uwzględnieniem powództwa w 65%, zmiany wymagało także rozstrzygnięcie o kosztach procesu poprzez stosunkowe ich rozdzielanie w oparciu o art.100 kpc. W sytuacji gdy powódka poniosła koszty w kwocie 834 złotych, zaś pozwany – 2.010,81 złotych (wynagrodzenie pełnomocnika 600 złotych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych i koszty opinii biegłego 1.410,81 złotych, przy czym wbrew ustaleniom Sądu Rejonowego brak było dowodu uiszczenia opłaty skarbowej od pełnomocnictwa) to pozwanemu przysługuje częściowy wyłożonych kosztów we wskazanym rozmiarze.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 386§1 kpc, Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania apelacyjnego, zważywszy na jego wynik, orzekł w oparciu o art. 98 § 1 kpc , zaś należność z tego tytułu objęła, w myśl art. 98 § 3 kpc, opłatę od apelacji oraz wynagrodzenie radcy prawnego (§10 ust.1 pkt 1 w zw. z §2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października września 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych).

SSR del.do SO A. Ł. SSO P. G. SSO B. Błotnik